

2015-10-26

Österåkers Kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningens
plan- och exploateringsenhet
184 86 Åkersberga

Yttrande över förslag till naturreservat Karsvreta träsk

(Ärende/nr: 2012/0210-0043)

Sammanfattning

Naturskyddsföreningen anser att det är ytterst positivt att ett naturreservat med tydliga föreskrifter och en genomarbetad skötselplan äntligen kommer till stånd, innefattande Karsvreta träsk och dess närmaste omgivningar. Samtidigt är vi tveksamma till om de är tillräckliga för att uppnå målbilden, då det saknas en tillräckligt ingående MKB som visar hur ett genomförande av de omfattande detaljplanerna kring området skulle inverka på utvecklingen av växt- och djurlivet. Vidare är vi, som vi påpekat i flera tidigare yttranden, starkt kritiska till de alltför snäva gränserna för reservatet och till omfattande byggplaner som kommer att inkräkta på reservatet och dess förmåga att bibehålla de ekologiska sambanden.

Naturreservatets syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara ett våtmarksområde med omkringliggande barrskogar och betesmarker och dessa livsmiljöers typiska växt- och djursamhällen. Den skyddsvärda arten större vattensalamander ska ha gynnsam bevarandestatus. Syftet är också att bevara, utveckla och tillgängliggöra området för friluftsliv, rekreation och pedagogik. Syftet ska uppnås genom att våtmarken restaureras, skogsmarkerna undantas från skogsbruk, dammar för vattensalamander restaureras och anläggs, betesmarker och mader hålls öppna och att områdets tillgänglighet för besökare ökas genom enkla friluftsanordningar.

Från Naturskyddsföreningens sida ser vi det som synnerligen positivt att naturreservatet nu blir verklighet, med föreskrifter, plan för skötselåtgärder osv. Det är en framgång för naturvården och något som vi har verkat för, på flera olika sätt, under en följd av år. Sedan början av 2000-talet har den ideella föreningen Karsvretagruppen bedrivit omfattande restaureringsåtgärder innefattande slyröjning, bete av får och nötkreatur, underhåll av stigar med spänger, sittplatser med mera, vilket har skapat ett gynnsamt utgångsläge för skötseln av reservatet

Synpunkter på föreskrifter och skötselåtgärder

Det är också positivt att tydliga *föreskrifter* nu har formulerats till ledning för såväl markägare

som allmänhet. De torde i och för sig vara väl ägnade att medverka till att syftet med reservatet nås. En i sammanhanget väsentlig omständighet är emellertid att de detaljplaner som nyligen har varit föremål för samråd avses leda till en betydande ökning av bebyggelsen alldeles intill reservatet, med ofrånkomliga störningar för det skyddsvärda växt- och djurlivet inom reservatet som följd. Detaljplanerna hänvisar till en summarisk miljökonsekvensbedömning (MKB) som gjordes år 2005, innan kommunen hade beslutat att inrätta reservatet. I flera yttranden över detaljplaner kring Karsvreta träsk, Boda Gård, Boda, m.fl, har vi påpekat att MKBn från 2005 är helt otillräcklig i sammanhanget och framhållit att en betydligt mer ingående konsekvensanalys måste göras innan detaljplanerna antas. Vi menar därför också att det inte är helt klarlagt att föreskrifterna är tillräckliga för att nå syftet med reservatet och att dessa kan behöva kompletteras senare.

Det är positivt att en ingående *skötselplan* har upprättats, med biotopvårdande åtgärder i form av bete, slåtter, röjning och gallring och en plan för dokumentation och uppföljning av skötselåtgärderna. Samtidigt ser vi det även på den punkten som oklart om de är tillräckliga för att nå syftet med reservatet. I tidigare yttranden över flera detaljplaner, har vi särskilt påpekat att groddjurspassagernas funktion inte är tillräcklig och att det dessutom behövs en uppföljande groddjursinventering och en systematisk miljöövervakning som genomförs vart eller vartannat år, efter samma principer som inventeringen. Uppföljning av groddjuren nämns inte i skötselplanen och den bör därför kompletteras på den punkten, i enlighet med vad vi föreslagit. Uppföljning av hur övriga skyddsvärda arter utvecklas bör rimligen också ske betydligt oftare än de tioårsintervall som anges beträffande träd och buskar. I övrigt instämmer vi helt i de föreslagna prioriterade åtgärderna för skötsel och iordningsställande, inklusive uppförande av fågeltorn, och betonar att de är helt nödvändiga för att nå de bevarandemål som har ställts upp för reservatet.

Reservatet bör utvidgas!

Av stor betydelse för att nå de bevarandemål som ställts upp är att gränserna för naturreservatet sätts i enlighet med målen, så att växt- och djurlivet får den skyddszon och omgivning som behövs för dess utveckling som ett fungerande ekosystem. Vi har berört detta redan i vårt yttrande över förslaget till naturreservat 2013-08-27, och påpekat det även i vårt yttrande över detaljplanen Boda Gård 2. I båda fallen har vi närmare angivit vilka fastigheter som berörs. Detta innebär självfallet en svår avvägning mellan fastighetsägares intressen och de allmänna intressen som reservatet ska tillgodose. Med tanke på att det här handlar om ett viktigt naturreservat anser vi att de sistnämnda bör väga över. Det gäller områden norr om Karsvreta träsk där betesmarkernas funktion för ekosystemet och hållbar utveckling måste kunna säkras och visas för besökande allmänhet och förskole- och skolklasser. Där skulle den planerade bostadsbebyggelsen, och förskola samt asfaltering av Karsvretavägen motverka hela syftet med reservatet. Det gäller också skogsmarkerna med gammelskog sydväst om Karsvreta träsk, där bebyggelse och en vägdragning av motsvarande skäl skulle motverka reservatssyftet.

För Naturskyddsföreningen i Österåker

Sven Faugert
ordförande